

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Szak/13/2016
Identifikačné číslo spisu:	1016201494
Dátum vydania rozhodnutia:	10.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1016201494.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci sťažovateľa (pôv. žalobca): D. H. K., nar. XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť: Konžská demokratická republika, t. č. umiestnený v M., zast.: Mgr. Toni Khuri, advokát, Dlhé diely II/13, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda, so sídlom Ádorská 34, 929 01 Dunajská Streda, o správne žalobe proti rozhodnutiu žalovaného č.: PPZ-HCP-BA8-64-007/2016-AV zo dňa 01.08.2016, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 2016 č. k. 7Sa/28/2016-54, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky právoplatný rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 19. augusta 2016 č. k. 7Sa/28/2016-54 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č.: PPZ-HCP-BA8-64-007/2016-AV zo dňa 01.08.2016 z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA8-64-007/2016-AV z 01.08.2016 (ďalej na účely rozsudku len „preskúmané rozhodnutie“) žalovaný podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) rozhodol o zaistení sťažovateľa (v prvostupňovom konaní žalobca) na účel výkonu administratívneho vyhostenia s uložením zákazu vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 rokov (rozhodnutie č. PPZ-HCP-PO11-ZVC-10-010/2016 z 06.05.2016 - ďalej len „rozhodnutie o vyhostení“) tak, že zaistil sťažovateľa so stanovením dĺžky doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac na dobu do 01.12.2016 v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov (ďalej na účely rozsudku

len „ÚPZC Medved'ov“).

2. Preskúmané rozhodnutie vychádza zo skutočnosti, že sťažovateľ sa dňa 01.08.2016 dostavil k žalobcovi za účelom oznámenia umožnenia dlhodobého pobytu mimo azylového zariadenia, kde bol požiadany o preukázanie oprávnenosti pobytu, na základe čoho predložil písomnosť, ktorou mu bol umožnený pobyt mimo azylového zariadenia v termíne od 01.08.2016 do 30.09.2016. Lustráciami v informačných systémoch došlo k podozreniu z prečinu zo strany sťažovateľa - marenie výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. c) trestného zákona.

3. Sťažovateľ bol následne podrobnejšie preverený s výsledkom, že počas svojho pobytu na území Slovenskej republiky podal 4 krát žiadosť o azyl, naposledy dňa 06.05.2016. V ten istý deň vydal žalovaný rozhodnutie o administratívnom vyhostení sťažovateľa.

4. V ďalšom žalovaný rozobral problematiku alternatív zaistenia, otázku rešpektovania súkromného a rodinného života, skutočnosť, že sťažovateľ nemá na území Slovenskej republiky žiadne rodinné väzby, ekonomickú situáciu sťažovateľa a napokon aj dĺžku doby zaistenia.

5. Vzhľadom na skutočnosti uvedené vyššie (viď bod č. 2 až 4) dospel žalovaný k záveru, že došlo k splneniu podmienok predpokladaných v ustanovení § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z. z.

II.

Konanie na krajskom súde

6. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) s nasledujúcimi žalobnými bodmi (§ 182 ods. 1 písm. e/ S.s.p.):

- nelogickosť záveru krajského súdu o tom, že jedným z dôvodov zaistenia sťažovateľa je skutočnosť, že nemá na území Slovenskej republiky oprávnený pobyt,
- krajský súd v rozhodnutí neurčil kam bude sťažovateľ vyhostený,
- absentuje odôvodnenie či určená doba zaistenia bude postačujúca na vybavenie cestovného dokladu a na vyhostenie sťažovateľa
- pochybenie žalovaného v súvislosti s čestným prehlásením pána F. V., ktorým sa zaviazal poskytnúť sťažovateľovi ubytovanie a všetkých podmienok potrebných k životu počas pobytu na území Slovenskej republiky,
- neskúmanie reálnej vyhostiteľnosti a nevyhnutnosti zaistenia.

7. Krajský súd v Bratislave v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) zistil, že jej nebolo možné vyhovieť z nasledujúcich dôvodov.

8. Najmä zdôraznil, že žalovaný riadne zistil skutkový stav veci, v konaní bolo preukázané, že potreba zaistenia sťažovateľa je nevyhnutná s ohľadom na existenciu právoplatného rozhodnutia o vyhostení, ktorým bol sťažovateľovi zároveň uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 2 rokov.

9. Súd prvého stupňa zdôraznil, že v zmysle ustanovenia § 83 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z. z. bola sťažovateľovi určená lehota na vycestovanie z územia Slovenskej republiky 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutie. K námietke vykonateľnosti vyhostenia poznamenal, že po vybavení náhradného cestovného dokladu je možnosť vyhostenia sťažovateľa z územia Slovenskej republiky reálna. K tomu dodal, že v priebehu konania sa podarilo sťažovateľa vyhostiť do domovskej krajiny dňa 14.08.2016.

10. Ďalej krajský súd ustálil, že doba zaistenia bola nevyhnutná, keďže zo strany žalovaného boli vykonávané úkony smerujúce k vyhosteniu sťažovateľa. Išlo o zabezpečenie cestovného dokladu, pokrytie nákladov na samotné vyhostenie, materiálne a personálne zabezpečenie prepravy s tým, že k výkonu administratívneho vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenia cudzinca.

11. V ďalšom ustálil, že žalovaný správne vychádzal z jemu dostupných informácií a tieto objektívne posúdil a dodal, že povinnosť zistiť skutkový stav má žalovaný len v rozsahu dôvodov, ktoré sťažovateľ uviedol v priebehu správneho konania.

12. Vo vzťahu k alternatívam zaistenia uviedol, že sťažovateľ nemá na území Slovenskej republiky žiadnych rodinných príslušníkov, nedisponuje finančnou hotovosťou, preto neprichádza do úvahy zloženie peňažnej záruky. Nakoľko sám nevcestoval v určenej lehote 30 dní, je predpoklad, že nevcestuje ani počas alternatívy zaistenia, preto neprichádzalo do úvahy ani hlásenie pobytu.

III.

Konanie na kasačnom súde

A)

13. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodu uvedeného v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t.j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj

14. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že krajský súd:

- žalobca disponoval čestným prehlásením pána F. V., v ktorom prehlasuje, že má pre žalobcu zabezpečené ubytovanie aj jeho životné potreby,
- žalobca splnil podmienku zákona na to, aby mu bola povolená alternatíva zaistenia,
- žalobca ako žiadateľ o azyl nemusí preukazovať finančnú hotovosť a táto skutočnosť nemôže byť mu vytknutá,
- žalobcovi nemôže byť vytknuté, že na území Slovenskej republiky nemá rodinných príslušníkov,
- žalobcovi ako žiadateľovi o azyl nemôže byť vytknuté, že dobrovoľne nevcestoval z územia Slovenskej republiky, nakoľko ako bolo uvedené v žalobe, sa bojí o svoj život v prípade jeho návratu do domovskej krajiny,
- žalobca postupoval v zmysle zákona a sám sa prihlásil na oddelenie cudzineckej polície potom, ako obdržal priepustku z migračného úradu, čo znamená, že žalobca sa nevyhýba príslušným štátnym orgánom a chcel dať vedieť o sebe kde sa bude v nasledujúcom období nachádzať,
- príslušný správny orgán mohol realizovať vynútené vyhostenie aj bez zaistenia, nakoľko pobyt žalobcu bol známy,
- žalobca pri svojom pobyte mimo azylového tábora neohrozoval bezpečnosť štátu,
- žalobca namietá nelogickosť postupu žalovaného o tom, že jedným z dôvodov potreby žalobcovho zaistenia je skutočnosť, že nemá na území Slovenskej republiky oprávnený pobyt.

15. Navrhol, aby kasačný súd rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu mení tak, že rozhodnutie žalovaného zrušuje.

B)

16. Žalovaný sa v podaní z 14.09.2016 vyjadril, že

- odkazuje na stanovisko zo dňa 10.08.2016 pod č.p.: PPZ-HCP-BA8-64-021/2016-AV,
- potreba zaistenia cudzinca a obmedziť ho na osobnej slobode je nevyhnutná z dôvodu rozhodnutia o vyhostení,
- cudzinec na otázku v súvislosti s alternatívami zaistenia odpovedal: „Ubytovanie mám zabezpečené na základe čestného prehlásenia p. F. V., nar. XX.XX.XXXX, na adrese C., avšak finančnú hotovosť si neviem zabezpečiť, takže alternatívu hlásenie pobytu by som vedel zabezpečiť, ale zloženie peňažnej záruky zabezpečiť neviem“,
- ak by aj cudzinec mal akoukoľvek formou zabezpečené hradenie svojho pobytu a ak by aj disponoval vlastnými finančnými prostriedkami v dostatočnom množstve, aj tak by tieto alternatívy nahrádzajúce zaistenie nebolo možné aplikovať a využiť, pretože nedisponuje dokladmi, potrebnými či už k prekročeniu vonkajšej schengenskej hranice, ako aj k pobytu na území SR,

- nakoľko je potrebné pre cudzinca zabezpečiť vydanie náhradného cestovného dokladu, uvedené úkony zabezpečuje na to útvar zriadený a to v prípade cudzinca Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov,
- zaistenie cudzinca je v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd,
- celé konanie cudzinca a tvrdenia cudzinca možno považovať za nedôveryhodné, irelevantné, špekulatívne, nakoľko cudzinec si takýmto spôsobom chce zlegalizovať svoj pobyt a zotrvať na území SR ako aj v celom Schengenskom priestore a naďalej udržiavať tento protiprávny stav,
- cudzinec bol dňa 14.08.2016 vyhostený z územia SR cez vonkajšie hranice zmluvných strán Schengenskej dohody cez Letisko Viedeň -Schwechat, preto žalovaný v plnej miere trvá na svojom rozhodnutí o zaistení.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

17. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) postupom podľa § 492 ods. 1 S.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného sa ruší. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 455 S.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 10.10.2016 (§ 137 ods. 2 S.s.p.).

Podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa § 88 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov rizikom úteku štátneho príslušníka tretej krajiny sa rozumie stav, keď na základe dôvodnej obavy alebo priamej hrozby možno predpokladať, že štátny príslušník tretej krajiny ujde alebo sa bude skrývať, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, nemá udelený pobyt podľa tohto zákona alebo ak mu hrozí uloženie zákazu vstupu na viac ako tri roky.

Podľa § 88 ods. 4 veta prvá zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na 6 mesiacov.

Podľa § 89 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar, ktorý koná vo veci administratívneho vyhostenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť

- a) hlásenia pobytu alebo
- b) zložiť peňažnú záruku.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

18. V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom kasačného konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým tento zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal ochrany jeho práv proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým došlo k zaisteniu sťažovateľa podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b) zákona o

pobyte cudzincov, preto primárne v medziach kasačnej sťažnosti Najvyšší súd ako súd kasačný preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, najmä z toho pohľadu, či kasačné námietky sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

19. Kasačný súd po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je potrebné zmeniť.

20. Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti predovšetkým namietal, že ako žiadateľ o azyl nebol povinný preukazovať finančnú hotovosť, preto mu táto skutočnosť nemohla byť vyčítaná rovnako ako fakt, že na území Slovenskej republiky nemá žiadnych príbuzných, či skutočnosť, že dobrovoľne nevycestoval z územia Slovenska, nakoľko sa bojí o svoj život v prípade návratu do domovskej krajiny. Zdôraznil, že svojim pobytom neohrozoval bezpečnosť štátu.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu krajského súdu, ktorého súčasťou je aj administratívny spis žalovaného mal za preukázané, že sťažovateľ mal v čase rozhodovania žalovaného o jeho zaistení status žiadateľ o azyl. Daná skutočnosť vyplynula jednak zo samotného napadnutého rozhodnutia žalovaného o zaistení žalobcu, zo zápisnice o vyjadrení účastníka konania č. p.: PPZ-HCP-BA8-64-004/2016-AV zo dňa 01.08.2016 (žalobca na otázku žalovaného, či na území SR žiada o azyl odpovedal, že nie nakoľko má podanú žiadosť o udelenie azylu), z písomnosti MJ PZ Bratislava č. PPZ-HCP-BA5-2016/001450-060 zo dňa 01.08.2016 (sťažovateľ pri výpovedi okrem iného uviedol, že v deň vydania rozhodnutia o administratívnom vyhostení podal novú žiadosť o udelenie azylu a od tej doby sa zdržiaval na území SR ako žiadateľ o azyl). Danú skutočnosť si kasačný súd overil aj prostredníctvom Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (Úradný záznam sp. zn. 10Szak/13/2016 zo dňa 06.10.2016).

22. Kasačný súd má za to, že pri posudzovaní samotnej právnej otázky, či bolo možné zaistiť žalobcu (žiadateľa o azyl) podľa § 88 ods.1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov na účel výkonu administratívneho vyhostenia, bolo rozhodujúce posúdiť, či samotný vstup cudzinca na územie Slovenskej republiky bez oprávnenia, jeho zdržiavanie sa na území Slovenskej republiky v úmysle požiadať Slovenskú republiku o azyl a existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení žalobcu z územia Slovenskej republiky, môže byť bez ďalšieho dôvodom zaistenia podľa § 88 ods. písm. b/ zákona o pobyte cudzincov.

23. Kasačný súd vychádzal z toho, že zaistenie cudzinca znamená obmedzenie alebo dokonca v závislosti na povahe, dĺžke, dôsledkoch a spôsobe zaistenia zbavenie jeho slobody. Ide teda o veľmi citeľný zásah do jedného z najvýznamnejších práv jednotlivca. Takýto zásah môže byť prípustný len za prísne vymedzených podmienok definovaných nielen zákonom o pobyte cudzincov alebo predovšetkým ústavným poriadkom Slovenskej republiky. Podľa čl. 8 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je osobná sloboda zaručená. Podľa čl. 8 ods. 2 Listiny nesmie byť nikto zbavený svojej slobody inak než z dôvodov a spôsobom, ktorý stanoví zákon.

24. Podľa čl. 5 ods.1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a k nemu sa vzťahujúcej judikatúry EŠLP môže zaistenie alebo iné zbavenie osobnej slobody cudzinca (napr. vydanie alebo vyhost'ovacia väzba) prebehnúť jednak iba v súlade s konaním stanoveným zákonom, pričom táto právna úprava musí mať určitú kvalitu tak, aby jasne a predvídateľným spôsobom vymedzovala podmienky zaistenia alebo iného obmedzenia osobnej slobody a jednak toto zbavenie osobnej slobody musí sledovať Dohovorom vymedzený účel, teda zabrániť nepovolenému vstupu cudzinca na územie alebo realizovať vyhostenie či vydanie (napr. rozsudky EŠLP zo dňa 25.06.1996 Amuur proti Francúzsku, zo dňa 05.02.2002 Čonka a ďalší proti Belgicku, zo dňa 27.11.2003 Shamsa proti Poľsku, zo dňa 25.01.2005 Singh proti ČR, zo dňa 27.01.2008 Rashed proti ČR, zo dňa 12.02.2009 Nolan a ostatní proti Rusku, zo dňa 19.02.2009 A. a ostatní proti Spojenému kráľovstvu).

25. Rovnako podľa čl. 15 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pri navracaní neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín môžu členské štáty zaistiť iba štátneho príslušníka tretej krajiny, o ktorého navrátenie prebieha konanie, a to za účelom prípravy návratu alebo o výkonu vyhostenia, najmä v prípadoch kde hrozí nebezpečenstvo skrývania alebo dotýčny štátny príslušník tretej krajiny sa vyhýba príprave návratu či uskutočňovania vyhostenia alebo ho inak sťažuje. K zaisteniu je možné prikočiť len vtedy, pokiaľ nemôžu byť v konkrétnom prípade účinne uplatnené iné dostatočné účinné avšak miernejšie donucovacie opatrenia.

26. Akékoľvek zaistenie musí trvať čo najkratšiu dobu a iba dovtedy pokiaľ sú s náležitou starostlivosťou učené úkony smerujúce k vyhosteniu (vráteniu). Pokiaľ sa ukáže, že reálny predpoklad pre vyhostenie alebo vrátenie prestal z právnych alebo iných dôvodov existovať alebo prestali existovať podmienky uvedené v ods. 1, stráca zaistenie odôvodnenie a dotýčná osoba musí byť bezodkladne prepustená (čl. 15 ods. 4 smernice 2008/115/ES).

27. Podľa Súdneho dvora Európskej únie návratová smernica zavádza presný postup, ktorý majú členské štáty použiť pri navrátení neoprávnene pobývajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín a stanovuje poradie jednotlivých po sebe idúcich fáz, ktoré tento postup zahŕňa. Kasačný súd preto upozorňuje na nutnosť eurokonformného výkladu zákona o pobyte cudzincov práve s ohľadom na existenciu návratovej smernice a povinnosti implementácie jeho obsahu do vnútroštátnych právnych noriem. A práve za použitia takéhoto výkladu na rozdiel od názoru krajského súdu dospel kasačný súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť.

28. Podľa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je možné dospieť k záveru, že v prípade, keď je v dobe rozhodovania správneho orgánu o zaistení cudzinca zrejmé, že sa jedná o cudzinca, ktorý na území Slovenskej republiky požiadal o azyl, a je teda pravdepodobné, že účel zaistenia, v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia nebude realizovateľné práve pre prekážku azylového konania, ktoré právoplatne neskončilo, nebude možné zbavenie či obmedzenie osobnej slobody považovať za súladné s ústavným poriadkom Slovenskej republiky, s medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky v oblasti ochrany základných práv a podľa súčasného právneho stavu ani s ustanoveniami návratovej smernice.

29. Podľa Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16. decembra 2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území (podľa jej preambuly) v súlade so smernicou Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca by sa štátny príslušník tretej krajiny, ktorý požiadal o azyl v členskom štáte, nemal považovať za neoprávnene sa zdržiavajúceho na území tohto členského štátu, pokiaľ nenadobudlo účinnosť rozhodnutie o neudelení azylu alebo rozhodnutie, ktorým sa ukončilo jeho právo na pobyt ako žiadateľa o azyl.

30. V prejednávanom prípade žalovaný zaistil sťažovateľa podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, na účel výkonu administratívneho vyhostenia, nakoľko rozhodnutím žalovaného č. p.: PPZ-HCP-PO11-ZVC-10-010/2016 zo dňa 06.05.2016 bol sťažovateľ administratívne vyhostený na územie Konžskej demokratickej republiky a bol mu udelený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu dvoch rokov.

31. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva (viď bod. 21), že sťažovateľ pred samotným vydaním napadnutého rozhodnutia žalovaného prejavil vôľu o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Z ustanovenia § 22 ods.1 zákona o azyle vyplýva, že žiadateľ o azyl je počas konania o udelenie azylu oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak s tým, že ďalej zákon rieši situácie, kedy žiadateľa o azyl možno považovať za osobu zdržiavajúcu sa na území Slovenskej republiky neoprávnene. Žalovaný však v tomto smere pochybil, nakoľko v preskúmanom rozhodnutí sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, že sťažovateľ bol v čase rozhodovania o zaistení žiadateľom o azyl, nevyjadril sa k prebiehajúcemu azylovému konaniu,

neuviedol prečo pri zaistení žalobcu nepostupoval v zmysle ustanovení o zaistení žiadateľa o azyl, a navyše žalovaný opomenul posúdiť podstatnú otázku, a to či cudzinca, ktorý požiadal o azyl, vôbec možno zaistiť podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov.

32. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je možné uzavrieť, že správny orgán má povinnosť sa zaoberať v konaní o zaistení cudzinca nielen otázkou legálnosti vstupu a pobytu na území SR z pohľadu postavenia cudzinca, ktorý je žiadateľom o azyl najmä v kontexte Dohovoru o postavení utečencov, Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, návratovej smernice, ale aj zákona o azyle, ale aj možnými prekážkami výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení, v danom prípade prebiehajúcim konaním o azyle, najmä ak tieto vyšli najavo pred rozhodnutím o zaistení. V takejto situácii je správny orgán povinný možné prekážky zaistenia cudzinca ako aj možnosť jeho administratívneho vyhostenia predbežne posúdiť a učiniť o tom úsudok.

33. Kasačný súd v tomto smere nepovažuje za postačujúcu citáciu zákonného ustanovenia (§ 22 ods. 1 zákona o azyle). Navyše kasačný súd dáva do pozornosti, že žalovaný vo výroku rozhodnutia uviedol, že zaistil sťažovateľa ako žiadateľa o azyl v zmysle ustanovenia § 88 ods. 12 zákona o pobyte cudzincov. Zákom č. 125/2016 Z. z. účinným od 01.07.2016 však došlo k novele zákona o pobyte cudzincov s tým, že ustanovenie § 88 už neobsahuje odsek s poradovým číslom 12.

34. Vo svetle uvedeného poukazuje kasačný súd na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky:

- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.09.2013, sp. zn. 1Sza/6/2013: „Ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Návratovej smernice č. 2008/115/ES, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmať výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedlňujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.“
- Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.03.2016, sp. zn. 10Sza/8/2016: „Pravdepodobnosť udelenia azylu, resp. doplnkovej ochrany, ktorá by bola zrejmá už v okamihu rozhodovania o zaistení cudzinca podľa § 88a ods. 1 písm. b) ZoPC môže predstavovať prekážku zaistenia cudzinca.“

35. Kasačný súd na rozdiel od názoru krajského súdu tak dospel k záveru, že námietky sťažovateľa boli spôsobilé spochybniť zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného a preto kasačný súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné v zmysle § 462 ods. 2 S.s.p. zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

36. Kasačný súd nerozhodol o okamžitom prepustení žalobcu zo zaistenia vzhľadom na skutočnosť, že tento bol dňa 14.08.2016 vyhostený z územia Slovenskej republiky.

37. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd v zmysle ustanovenia § 467 ods. 1 a 2 S.s.p. v spojení s ustanovením § 175 ods. 1 a 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

38. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal rozsudok jednomyseľne (§ 139 ods. 4 S.s.p.)

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný riadny opravný prostriedok.